CZU: 341.231.14:314.74:061.1 EU
DOI https://doi.org/10.59295/eciee26.26

IDENTITATEA EUROPEANĂ LA FRONTIERELE EUROPENE. ANALIZA COMPARATIVĂ A JURISPRUDENȚEI CtEDO ÎN SPANIA, GRECIA, CROAȚIA PRIVIND MIGRAȚIA ȘI AZILUL

Andra Bianca IACOB[47]

ORCID: https://orcid.org/0009-0000-8428-3826

Recenzent: Rodica CIOBANU, doctor habilitat în drept, conferențiar universitar, Universitatea de Stat din Moldova.

Rezumat: *Lucrarea se concentrează pe relația dinamică și complexă dintre identitatea europeană și mecanismul de protecție a drepturilor persoanelor la nivelul frontierelor externe ale Uniunii Europene, prin prisma jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului. Convenția Europeană a Drepturilor Omului este nucleul central al comportamentului statelor în domeniul: migrație și azil. Obiectivul cercetării constă în analiza modului în care jurisprudența Curții s-a implementat în diferite state europene de frontieră. Totodată, se atestă necesitatea unei implementări obligatorii a mecanismelor de independență în monitorizarea frontierelor externe de către instituțiile europene. Rezultatele lucrării indică faptul că statele europene au dreptul de a avea o marjă de apreciere în ceea ce privește sistemul legislativ și politica națională, dar jurisprudența CtEDO este un minim garantat de valori europene.*

Cuvinte-cheie: CEDO, migrație, azil, jurisprudență,frontiere externe, UE.

47 Universitatea Lucian Blaga, Sibiu, România, Facultatea de Drept, andrabianca.iacob@ulbsibiu.ro

EUROPEAN IDENTITY AT EUROPEAN BORDERS. A COMPARATIVE ANALYSIS OF THE ECHR JURISPRUDENCE IN SPAIN, CREECE, AND CROATIA REGARDING MIGRATION AND ASYLUM

Abstract: *This paper underscores the need for the mandatory implementation of independent border monitoring to address the dynamic and complex relationship between European identity and the protection of individual rights at the European Union's external borders, through the lens of the European Court of Human Rights (ECHR) case law. The European Convention on Human Rights serves as the central framework governing state behavior in the fields of migration and asylum. The objective of this research is to analyze how the Court's jurisprudence has been implemented across various E uropean frontline states. Furthermore, it highlights the necessity for the mandatory implementation of independent border monitoring mechanisms by European institutions. The findings of this study confirm that while European states are entitled to a margin of appreciation in their national legislative systems and policies, ECHR jurisprudence constitutes a guaranteed minimum of European values. Ultimately, the paper argues that the consistent application of these legal standards is essential to maintaining the integrity of the European legal space and the Union's humanitarian identity.*

Keywords: ECHR, migration, asylum, case law, external borders, EU.

Introducere

Sistemul legislativ european, este o concepere complexă care înglobează asigurarea securității naționale și protecția drepturilor și libertățiilor persoanelor. În decursul timpului, s-a intensificat operațiunea de protecție a zonelor transfrontaliere prin introducerea unor mijloace tehnologice avansate. Frontierele, au suferit modificări de tehnologizare prin introducerea camerelor de supraveghere și a dispozitivelor algoritmice de documentare și identificare rapidă. Zona frontierelor externe a rămas un punct central vulnerabil în dezvoltarea securității și a protecției europene. Fluxurile masive de persoane care provin din spații geografice și socio-politice foarte diferite crează situații tensionate și disconfort pentru autoritățile responsabile. O mare parte din presiune este resimțită la nivel administrativ

și obligă totodată autoritățiile să adopte măsuri suplimentare: coordonare, control și protecție

Statele din frontiera estică joacă un rol primordial, fiind puncte principale de intrare pentru rutele migratorilor: Balcanii de Vest, Mediterana de Est, Mediteraniana de Vest. Toate acestea au un specific și o operațiune de echilibrare a drepturilor omului și a securității statului.

Poarta Mediteranei de Est este Grecia, atât pe componentă maritimă, cât și terestră. Anual, mii de oameni trec granița, în căutarea unei vieți europene mai bune, solicită azil și încearcă să se deplaseze în zone europene mai dezvoltate. În încercarea de a soluționa aceste crize migratorii, Grecia se face responsabilă de un număr covârșitor de cauze care au creat o jurisprudență bogată la Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CEDO) în domeniile: migrație, azil, refugiere.

Zona Mediteraniană de Vest este percepută ca zona Spaniei. Principala zonă de tranzit spre lumea europeană este de către migranții non-europeni, mulți dintre ei africani, prin zonele Ceuta și Melilla. Aceste două frontiere reprezintă principalele zone de încercare a trecerii ilegale. Ruta din Balcani include ruta migratorie din Croația care are un rol de stat-privot al tranzitului spre lumea occidental-europeană. Toate aceste trei state de frontieră trebuie să aibă o responsabilitate crescută a operațiunile de sporire a securității naționale și de respectare a standardelor de protecție a drepturilor omului conform cu dispozițiile Convenției Europene a Drepturilor Omului (CEDO).

Frontiera ca spațiu de drept al identității europene

Terminologia generală de identitate europeană este una complexă [1] care atinge multe elemente: etnice, culturale,democratice [2] având la bază mostenirea străbună, comună de la civilizațiile de odinioară la actuala societate europeană.În ceea ce presupune utilizarea sa în domeniul de migrație și azil, reflectăm asupra idealurilor: respctării dispozițiilor CEDO, existența statului de drept, unde fiecare lege trebuie să fie clară, previzibilă și echitabilă, sitemul legilativ european intern și regional [3] să ofere garanții de protecție și accesuri reale la legislație juridică, apărare,recurs, orice expulzare să aibe în plin plan respectarea demnității umane și a prevederilor Convenției, cu precădere a articolului 3.

Controlul frontierelor externe ale Europei se face în logica respectării drepturilor și libertăților conform prevederilor Convenției. Autoritățile nu

se pot prevala în fața Curții de la Strasbourg de respectarea Codului Frontierelor Schengen în detrimentul Convenției [4]. Procedura de la frontieră este linia nevăzută dintre fluxurile de persoane nou-venite, slăbirea securității naționale și nevoia unei protecții considerabile a drepturilor.

În ceea ce privește terminologia de migrant [5, pp. 160-165] aceasta este o persoană care nu are la bază Convenția de la Geneva, motivele migrării fiind de două feluri: migrare voluntară, având la bază o cauză socio-economic-educațională [6] sau involuntară: schimbările climatice, conflicte, sărăcie.Refugiații, în schimb, sunt persoane care au la bază cauzele desemnate de Convenția de la Geneva și Protocoalele sale adiționale, dintre cele mai importante: etnie, gen, religie.

Cadrul normativ legislativ al migrării și azilului în zona de frontieră externă

În decursul anilor, odată cu finalizarea celor două războaie mondiale, societățile europene au dorit o protecție consolidată a drepturilor și libertăților omului. Astfel s-a creat Convenția de la Geneva din 1951, care la început avea o aplicare asupra regiunii europene, iar mai apoi, datorită Protocolului de la New York, aplicarea sa s-a extins. Deși a venit cu reglementări, interpretări și definiții noi asupra protecției refugiaților, mecanismul CEDO și dispozițiile Uniunii Europene (UE) prin Directiva de Calificare a reușit să creeze un cadru mai armonios pentru persoanele vulnerabile: refugiați și migranți. Protecția subsidiară este capodopera UE. Curtea de la Strasbourg, nevenind cu definiții sau noi forme de protecție, a doar analizat articolele CEDO și le-a transpus în practica vremurilor în care s-a judecat.

Mecanismul CEDO este un set de reguli care fixează un nivel superior de protecție juridică a civilizației europene. Amintim că dispozițiile Convenției de la Geneva permit expulzarea refugiaților în anumite condiții bine definite: securitate națională, crime. Cu toate acestea, articolul 3 CEDO beneficiază de un caracter absolut, iar principiul care se desprinde din acesta: — neexpulzarea — este utilizat chiar și pentru cauzele de securitate națională [7], crimă [8].

Legislația spaniolă și noile modificări create după cauza NT și ND v Spania

Spania, este principala frontieră care face legătura între lumea non-europeană și lumea europeană pentru persoanele nou-venite din zonele afri-

cane. În general, persoanele care fug din zonele de origine: Sudan, Mali, Somalia sunt persoane care arată că dispozițiile privind Convenția de la Geneva sunt pe deplin apte de a se aplica [9]. În ceea ce privește numărul de cereri de protecție internațională procesate de statul spaniol în 2025, deși s-a înregistrat o ușoară scădere a persoanelor care au cerut azil și protecție internațională în UE pentru prima dată, rata de acceptare a rămas mare (43%) [10].

În anii 2017-2020, Spania s-a confruntat cu un flux de migranți africani mai mare decât în mod normal, depășind pentru anumite intervale de timp frontierele elene și cele italiene; pe acest fundal, a fost intens discutată cauza N.D. și N.T. c. Spaniei [11]. Faptele au la bază evenimentele din 13 august 2014, în zona Melilla, unde două persoane africane, alături de alte grupuri africane, au încercat să pătrundă pe teritoriul spaniol prin zona Melilla. Acestea au profitat de efectul de masă și au utilizat forța la escaladarea gardurilor de protecție. Acestea au fost interceptate de autoritățile spaniole și returnate de îndată în Maroc. Persoanele nu au beneficiat de identificare și procedură individualizată. Miza juridică din pledoariile în fața CtEDO a fost mare: pe de o parte, interdicția expulzării colective, precum și dreptul la un remediu efectiv.

Cu toate că judecătorii de la Cameră au considerat că statul spaniol este vinovat pentru această abordare, Marea Cameră a concluzionat că lipsa unei proceduri individualizate și a unor decizii individuale de îndepărtare a fost consecința propriei conduite a reclamanților, care au ales să intre neautorizat, în grup, profitând de efectul de masă și folosind forța, în locul utilizării procedurilor legale existente, motiv pentru care a constatat neîncălcarea art. 4 din P nr. 4 și a art. 13.

Identitatea europeană poate fi observabilă în această cauză prin, conduita persoanelor,, și prin ,, oferirea de către stat a accesului efectiv la protecție europeană și la intrarea legală în stat,Marea Cameră a consemnat posibilitatea reală de a trece legal frontiera și existența unor zone în care se puteau depune documentele necesare pentru primirea protecției. Obstacolele invocate de reclamanți nu au fost imputabile autorităților spaniole [12]. Pentru a avea o identitate europeană, este nevoie de a avea o frontieră de drept, aptă să facă față documentării și identificării persoanelor nou-venite.

În ceea ce privește noile modificări și rectificări legislative în zona spaniolă, au avut un caracter de recalibrare. În acest sens, în ceea ce pri-

veşte efectele directe, avem validarea din partea judecătorilor a anumitor practici spaniole. Persoanele nou-venite care trec ilegal frontierele, sunt de îndată expulzate de autoritățile competente având la bază această jurisprudență [13]. Statul spaniol este obligat în toate aceste situații să demonstreze că exista o posibilitate reală, efectivă și legală de acces în stat. Garda spaniolă a fost nevoită să își intensifice patrulele, a făcut noi modificări tehnologice în zonele cu fluxuri mari de migranți și refugiați prin implementarea tehnologiei de ultimă generație: camere de supraveghere, utilizarea inteligenței artificiale pentru recunoastere [14]. O intensificare a supravegherii de către garda civilă spaniolă s-a făcut în anul 2025, prin implementarea unei nave care a fost trimisă spre Strâmtoarea Gibraltar, concepută astfel încât să prevină instabilitatea securității maritime datorită fluxurilor de migranți ilegali care sosesc de pe apele internaționale [15]. Această navă nu este una unică, mai există aproximativ 150 astfel de nave concepute special ca ajutor pentru operațiunile maritime, motiv pentru care pot rămâne în larg o lună [16].

Efectele indirecte ale acestei hotărâri stau în aplicarea practică a normelor juridice din domeniul migrației și al azilului. Dacă se contestă o expulzare colectivă sau o expulzare sumară la instanțele spaniole, trebuie să se demonstreze și inexistența posibilității reale de a pătrunde legal în stat, dar și alte eventuale obstacole. Cu toate acestea, punerea în practică a tuturor normelor juridice privind protecția refugiaților și a migranților e mai dificilă. În ultimii ani, deși statul spaniol a încercat să rămână la un nivel optim de protecție, acțiunile civile și non-civile împotriva fluxurilor nou-veniților s-au resimțit chiar și la proprii cetățeni [17]. Datorită numărului mare de persoane care pătrund în zona spaniolă de sud, supraaglomerarea este resimțită, iar protecția drepturilor este limitată, fiind adesea regăsite diferite tipuri de abuzuri de la copii [18] la adulți. Cu toate acestea, acești migranți ajută la economia statului prin diferitele profesii pe care le au: medici, profesori. Anual, migranții alocă la economia spaniolă 25% din PIB, 10% din PIB asigurări sociale [19].

Cauza NT și ND v Spania, a pus în lumina reflectoarelor posibilitatea statului de a se apăra în situații asemănătoare cu cea din cauză. Legislația național-spaniolă trebuie să se aplice cu prudență și cu dorința de a acorda o protecție reală și sigură fiecărei persoane nou-venite.

Protecția absolută a drepturilor omului și obligația de a avea o procedură efectivă de azil, Grecia MSS v Grecia și Belgia.

Identitatea europeană percepută prin prisma legislației naționale elene are la bază modul în care sistemul elen a făcut față numeroaselor probleme administrative cu care s-a confruntat în decursul timpului [20]. Grecia este un stat principal de primire a migranților și refugiaților asiatici. Ruta principală a Mării Mediterane Estice este tranzitată în mare parte de: afgani, sirieni [21].

În anul 2011, se dezbate la Curtea de la Strasbourg cauza M.S.S. v. Belgia și Grecia [22]. Această cauză este celebră datorită modului în care a reușit să influențeze decisiv aplicarea legislației europene privind azilul, în special Regulamentul Dublin II care a devenit Regulamentul Dublin III. În acest ultim Regulament s-a eliminat prezumția de siguranță care considera că toate statele UE sunt sigure pentru refugiați; dreptul de transfer nu venea cu o suspendare automată a mutării. Statele beneficiază actualmente de o monitorizare a pragului de suprasolicitare a noilor veniți. Autoritățile sunt obligate să ofere informații clare în limba înțeleasă de reclamant și să explice motivele efective care au condus la un transfer.

Astfel a fost aplicată limitarea transferurilor atunci când există riscul unor încălcări ale art. 3 CEDO și ale dreptului la un remediu efectiv, fără a modifica însă în mod direct textul Regulamentului.

În cauză, un cetățean afgan a pătruns în zona UE prin frontiera cu Grecia. Acesta a fost arestat, dar, datorită condițiilor de primire, a plecat în Belgia unde a cerut azil. Autoritățile belgiene au decis, conform dispozițiilor Regulamentului Dublin II, ca cetățeanul afgan să fie trimis înapoi în Grecia, deși condițiile nu respectau pe deplin dispozițiile din Convenția de la Roma. Judecătorii de la Curtea de Apel au stabilit în decizia lor că ambele state sunt vinovate pentru limitări ale drepturilor și libertăților. În ceea ce privește statul grec, acesta nu a respectat dispozițiile privind interzicerea tratamentelor degradante. Reclamantul, afgan, a fost nevoit să trăiască în Grecia în condiții de sărăcie, pe stradă, fără haine și igienă, iar procedura de azil a fost întârziată. Statul belgian se face vinovat pentru trimiterea reclamantului înapoi în Grecia, deși cunoștea condițiile de primire. Mai apoi, statul belgian a fost găsit vinovat și pentru încălcarea articolului 13 CEDO, prin nereușirea de a oferi sprijin real pentru a contesta transferul către Grecia înainte ca acesta să aibă loc.

Această cauză joacă un rol crucial în spațiul european datorită faptului că limitează dispozițiile Regulamentului Dublin, stabilind totodată că sărăcia extremă și lipsa de asistență pentru procedura de azil sunt elemente care pot conduce la aplicarea unui tratament inuman.

Prima modificare pe care această cauză a făcut-o în spațiul autohton-grec a fost să evalueze condițiile în care noii veniți sunt tratați și să pună în evidență necesitatea creării unui sistem complex de protecție a drepturilor conform cu mecanismul european. Această reformă a avut în vedere dorința de a stabili o conexiune mai umană și solidară între statele membre ale UE și CEDO [23].

Modificarea legislativă construită după această decizie, contribuie la dezvoltarea unor norme legislative mai complexe în domeniul migrației și al azilului. În acest sens, avem reglementarea Legii privind migrația [24] și a Decretului președențial privind procedura de azil [25] care au fost reformulate și încadrate într-un sistem mai complex juridic: Codul Migrației și Integrării Sociale [26] și legile subsecvente [27].

Reformulările introduse prin Legea 3907/2011 privind gestionarea cauzelor de azil și migrare reprezintă realierea dreptului autohton elen la dispozițiile europene. Astfel, s-au înființat Serviciul de Azil și Serviciul de Primă Primire elen. Mai apoi, dreptul elen a beneficiat de o integrare reală a Directivei 2008/115/CE privind returnarea resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală, cu garanțiile procedurale aferente.

În ceea ce privește Serviciul de azil elen, acesta a devenit operațional din 2013, alinând dreptul elen la nevoile reale ale societății europene. Acest sistem are o structură administrativă capacitată să primească, înregistreze și examineze cererile de protecție internațională. Are la bază legea 3907/2011, privind înființarea sistemului de azil și recepție. Misiunea sa efectivă este de a administra protecția internațională prin: asigurarea accesului la procedură, remediu efectiv, garantarea drepturilor și evaluarea cererilor.

Atribuțiile principale ale acestui serviciu sunt: înregistrarea inițială a cererilor, emiterea numerelor și dosarelor, examinarea substanțială a cererilor, actelor și dosarului de documente în vederea atribuirii calificativului de admis sau respins. Este nevoit să examineze vulnerabilitatea persoanelor și să preleveze probe, iar mai apoi trebuie să dispună măsurile adecvate pentru fiecare dintre ei: trimiterea în centre medicale, măsuri speciale de

interviu [28]. Procedura de observare și evaluare a cauzelor migranților de către autoritățile elene trebuie să se facă în termen de 6 luni [29].

Sistemul de primire din Grecia, pus în funcțiune în anul 2017, a dezvoltat centre de primire, screening de frontieră, iar persoanele neînsoțite, în special minorii, beneficiază de o tutelă specială. Toate persoanele nou venite beneficiază de un program riguros de adaptare la noul mediu cultural și social, prin punerea la dispoziție: sisteme educaționale acreditate la nivel național, asistență medicală, posibilitatea unui cămin și a unui loc de muncă [30]. Totodată, s-a creat un mecanism prin care durata procedurii de azil este de 50 de zile, cu o prelungire maximă de până la 18 luni. Pentru a face față dificultăților întâmpinate, autoritățile elene au primit finanțare de la UE pentru domeniul migrației [31].

Sistemul croat privind migranții și refugiații prin prisma identității europene

Croația este un stat cu frontieră externă maritimă și terestră, fiind ruta principală pentru Balcanii de Vest și un stat cheie pentru refugiații din zonele asiatice: Afganistan, Siria, Turcia. Majoritatea celor care pătrund în acest stat doresc să traverseze țara în favoarea altor state. În general, această rută are două trasee principale: Bosnia și Herțegovina și ruta veche către Serbia. Ruta Serbia-Croația a devenit extrem de securizată și este dificil să treci frontiera în zilele noastre.

Sistemul legislativ elen s-a aliniat la standardele europene din domeniul migrației și azilului prin restructurarea legislativă.

Cauza M.H. și alții v. Croației a adus modificări semnificative, directe și indirecte, în spațiul autohton croat. În această cauză, o familie cu 11 copii și 3 adulți a dorit să treacă ilegal frontiera dintre Serbia și Croația în 2017, respectiv 2018. În 2017, au trecut frontiera în timpul iernii: mama cu 5 dintre copii; aceștia au fost opriți de către poliția croată și trimiși în Serbia pe linia ferată, unde unul dintre copii, o fată de 6 ani, a fost lovită de tren și a decedat. În 2018 au încercat să treacă din nou frontiera și au fost trimiși în detenție la Tovarnik. În tot acest timp, au avut obstacole în contactarea avocatului și exercitarea dreptului de cerere individuală. Judecătorii de la Strasbourg au examinat cererea și au fost critici cu privire la trimiterea spre Serbia a grupului pe timp de iarnă, noaptea, împreună cu copii minori. Totodată, în timpul relatărilor, poliția de frontieră a făcut declarații diferite asupra întâlnirii cu familia în anul 2017 și nu a permis, în

mod efectiv, verificarea unor elemente relevante: înregistrări ale camerelor de supraveghere, date de pe telefoane, GPS, invocând un sistem defect. Croația a fost condamnată astfel pentru încălcări multiple ale Convenției de la Roma: dreptul la viață, interzicerea torturii, dreptul de cerere individuală și interdicția expulzării colective [32].

În vederea acestor critici, legislația croată a fost nevoită să își rescrie sistemul legislativ: s-a accentuat nevoia de mecanisme credibile și independente de supraveghere și investigare; totodată, la nivel instituțional, a fost instituit un mecanism independent de monitorizare, care a emis un raport interimar în decembrie 2021 privind vizitele de monitorizare efectuate în cele șase luni anterioare [33]. În această situație, se pune accent sporit pe monitorizarea acordării azilului, existența principiului de non-refoulement în cauzele cu risc și interdicția expulzării colective.

Observarea acestei cauze prin prisma „identității europene" arată că autoritățile croate puteau evita evenimentele tragice. Curtea a fost tranșantă, menționând că decesul unei persoane pe linia ferată nu poate fi trecut pur și simplu. Trimiterea copiilor minori într-un centru de detenție creează un dezechilibru psihologic și fizic din cauza lipsei de activități, a perioadei îndelungate de 2 luni și 14 zile petrecute acolo și a faptului că au fost martori la decesul surorii lor. Curtea a constatat astfel vulnerabilitatea particulară a copiilor. Returnarea grupului în Serbia a fost realizată fără verificări prealabile reale și individuale, fapt care intră în conflict cu prevederile europene. Această îndepărtare a fost catalogată colectiv, iar autoritățile nu au putut demonstra un acces „real și efectiv" la procedurile de intrare și solicitare a protecției.

Dreptul de cerere individuală poate fi privit ca o expresie a identității europene, fiind legat de loialitatea statului față de obligațiile internaționale asumate. Odată ce acest lucru este restricționat, dificultatea contactării avocatului și presiunea penală pot semnifica descurajarea sesizării Curții de la Strasbourg.

În ceea ce privește contribuția indirectă la cadrul european, Pactul UE privind migrația și azilul, intrat în vigoare la 11 iunie 2024 și aplicabil, ca regulă, de la jumătatea anului 2026, consolidează un set de proceduri și garanții care urmăresc să răspundă problemelor structurale evidențiate în practică la frontiere și, mai larg, în litigii privind pushback-urile și accesul la azil. În acest cadru, Pactul introduce o procedură obligatorie de

screening pentru persoanele aflate în situație illegală, cu verificări de identitate, securitate, vulnerabilitate și sănătate, urmate de direcționarea către procedurile de azil sau de returnare, după caz. Pactul întărește garanțiile pentru persoanele vulnerabile, în special pentru minori și familiile cu copii, inclusiv reguli mai stricte privind custodia ca ultimă instanță, excluderea de principiu a minorilor neînsoțiți de la procedura la frontieră și instituirea unui mecanism independent de monitorizare a drepturilor fundamentale în timpul screeningului și al procedurilor la frontieră. În paralel, Pactul institutionează un mecanism permanent și obligatoriu de solidaritate între statele membre, care poate include transferuri, contribuții financiare sau măsuri alternative de sprijin. Separat, dar în concordanță cu obiectivele de management al frontierelor, Codul frontierelor Schengen a fost revizuit.

Concluzii

În încheierea acestui articol, dorim să menționăm că identitatea europeană, raportată la triada frontierelor externe europene: Spania, Grecia și Croația, evidențiază punctele vulnerabile ale principalelor frontiere ale Uniunii. Aceste state au o experiență istorică în care autoritățile competente trebuie să se confrunte anual cu fluxuri masive de treceri ilegale. Frontierele statelor arată că o slăbire a controlului la frontieră și a securității pe teritoriul lor generează dificultăți de funcționare chiar și în statele centrale europene. Aceasta se datorează migrării continue a persoanelor, adesea fără o documentare clară și fără trasabilitate suficientă.

Frontierele externe ale Uniunii nu trebuie privite în mod izolat, ci ca o poartă de intrare într-un sistem de protecție superior. Dacă aceste state ajung în dificultate din cauza numărului mare de fluxuri care traversează anual frontiera, efectele se propagă în interiorul Uniunii și sunt resimțite cel puțin la nivel secundar, în multiple domenii.

Este, astfel, nevoie de abilitatea de a crea un sistem complex și funcțional de gestionare a acestor tranzite anuale, astfel încât comunicarea și sprijinul reciproc între state să nu se întrerupă. Doar în aceste condiții, sistemul european poate rămâne coerent și unificat, iar valorile identității europene pot rămâne stabile, comune și puternice.

Referințe bibliografice:

1. Jean Monnet Module, "EUROPEAN IDENTITY".
2. e-medine, "SEARCHING FOR THE EUROPEAN IDENTITY," 2021.
.3. ECtHR, "75 years of the European Convention on Human Rights," CoE, Strasbourg, 2025.
4. European Union, "Schengen Border Code," Brussels, 2016.
5. A. I. Mazăre, Manifestări ale fenomenului migranist în contextul fenomenului de globalizare, Public Security Studies, 2024, pp. 160-165.
6. M. Klassen, Between facts and norms, testing compliance with article 8 ECHR in immigration cases, Netherlands Quarterly of Human Rights, 2019, pp. 158-162.
7. *Chahal v. Regatul Unit,* 1996.
8. *Cauza Soering v UK,* 1989.
9. R. Philips, "Migrants return to Spain hoping to obtain asylum," Info Migrants, Barcelona, 2025.
10. Eurostat, "Asylum applications in September 2025," European Union, Brussels, 2025.
11. *NT & ND v Spania,* 2017 Cameră și 2020 Marea Cameră.
12. ECtHR, "Spain did not breach the Convention in returning migrants to Morocco," Strasbourg, 2020.
13. Cortes Generales, "Ley Orgánica 4/2015, de 30 de marzo, de protección de la seguridad ciudadana," España, Barcelona, 2015.
14. A. B. Boza, "Drones, inteligencia artificial y narrativa perpetúan tres décadas de externalización de fronteras en la UE," El Salto, Barcelona, 2025.
15. Europa Press, "La Guardia Civil redobla la vigilancia en el Estrecho con un nuevo buque y mejoras en tecnología," 8directo, Barcelona, 2025.
16. ECD Confidence Digital, "Guardia Civil estrena un buque de última generación en Cádiz: su función clave en el Estrecho," Barcelona.
17. The Guardian, "Several people injured in second night of anti-migrant unrest in Spanish town," FrancePress, Madrid, 2025.
18. A. Kassam, "Garan Canaria migrant centre closed after allegations of child abuse," The Guardian, Barcelona, 2025.
19. P. Sánchez, "Spanish PM Pedro Sánchez is right about immigration," The Guardian, Barcelona, 2025.
20. European Council on Refugees and Exiles (ECRE), "European Court of Human Rights: Lack of access to the asylum procedure from 2009 to 2012 in Greece violated the applicants' fundamental rights," Athena.
21. UNHCR, "Operational Data Portal: Mediterranean Situation - Europe Sea," UNHCR, Geneva, 2025.

22. *M.S.S v Greece and Belgium,* 2011.
23. P. Mallia, "Case of M.S.S. v. Belgium and Greece: A Catalyst in the Re-thinking of the Dublin II Regulation," *Refugee Survey Quarterly,,* vol. 30, no. 3, pp. 107-128, 2011.
24. Vouli ton Ellinon (Parlamentul elen), "Legea 3386/2005," *Vechiul cod al migrației,* 2005.
25. Vouli ton Ellinon , "Decretul Prezidențial elen nr. 114/2010," Parlamentul elen, Atena, 2010.
26. OIM Grecia, "Legal Guide: Entry, Stay and Social Integration of Third Country Nationals in Greece," OIM, Atena, 2014.
27. Vouli ton Ellinon (Parlamentul elen), "Legea nr. 4939/2022, privind protecția internațională în Grecia," Atena, 2022.
28. Helenic Republic, "Administration and Contac for Asylum Service," Athena, 2025.
29. Ministry of Migration and Asylum., "Υπηρεσία Πρώτης Υποδοχής (RIS).","Atena, 2025.
30. Euporter, "Gestionarea migranților în Grecia s-a îmbunătățit semnificativ," Euporter, 2025.
31. European Union, "The status of migration management in mainland Greece," Bruxelles, 2025.
32. ECtHR, "Multiple violations concerning Afghan family whose daughter died at Croatian," ECtHR, Strasbourg, 2021.
33. Narodne Novine, nr. 114/2022, "Zakon o izmjenama Zakona o strancima [Legea pentru modificarea Legii Străinilor].," Croația, Zagreb, 2022.
34. Comisia Europeană, "Planul comun de punere în aplicare a Pactului privind migrația și azilul," UE, Bruxelles, 2024.
35. Jurnalul Uniunii Europene, "Regulamentului (UE) 2016/399 cu privire la Codul Uniunii privind regimul de trecere," UE, Bruxelles, 2024.
36. Parlamentul elen, "Legea 4939/2022 privind noul cod de azil, art. 50, 80 și 138-147.," Atena, 2022.